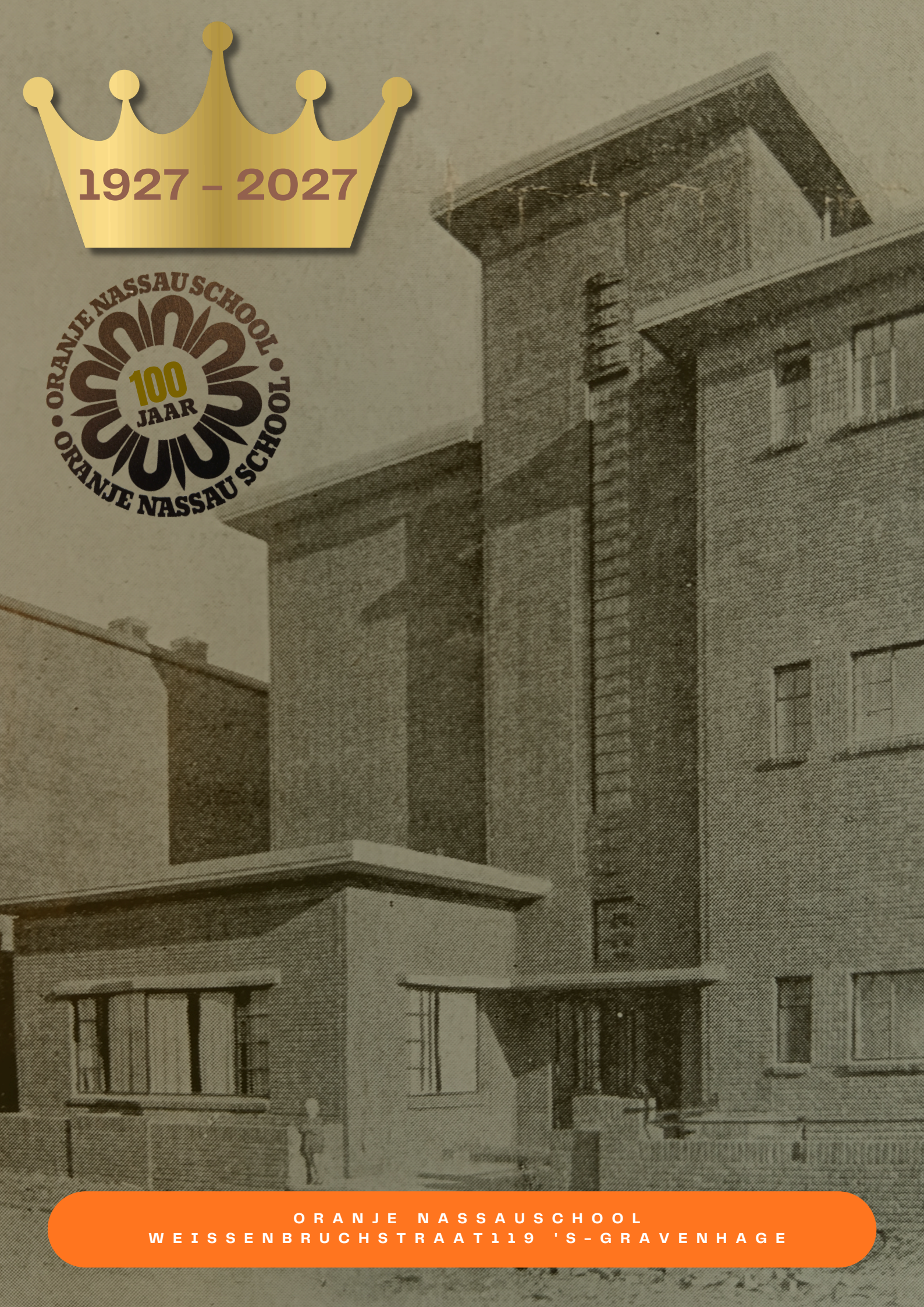

ORANJE NASSAUSCHOOL
WEISSENBRUCHSTRAAT 119 'S-GRAVENHAGE

Oranje Nassauschool 1927–2027

100 jaar ONS

In 2027 bestaat de Oranje Nassauschool 100 jaar. Wij zijn er trots op dat ons robuuste schoolgebouw, de goede kwaliteit van het onderwijs en de gezellige sfeer al een eeuw lang zo kenmerkend zijn voor de ONS.
Eerdere jubilea werden gevierd bij het 25-, 50-, 60- en 75-jarig bestaan. Nu is het tijd voor een bijzondere mijlpaal: 100 jaar ONS!
Hoewel de school een respectabele leeftijd heeft bereikt, voelt zij zich nog altijd jong, energiek en vol vertrouwen in de toekomst.

Op 27 oktober 1927 werd de school officieel in gebruik genomen na de oplevering van het gebouw. De bouwsom bedroeg destijds 96.000 gulden. Architect De Wilde omschreef de school als een gebouw dat uitblinkt door zijn fraaie, sobere architectuur en het doordachte gebruik van materialen.

In 1977 werd het 50-jarig jubileum groots gevierd met een feestweek, een reünie, een buitendag in Drievliet en een optocht in kleding uit vroegere tijden. Inmiddels zijn we 50 jaar verder en vieren we in 2027 met trots het 100-jarig bestaan van onze school.

Het jubileumembleem
Het embleem van **100 jaar** ONS is gebaseerd op het jubileumembleem van **50 jaar** ONS. Voor dat jubileum werd in 1977 onder de leerlingen een ontwerpwedstrijd georganiseerd. Het thema was Feest en het ontwerp moest geschikt zijn om op T-shirts te drukken. Het embleem van Jenny Darim uit groep 6 werd destijds verkozen tot het winnende ontwerp.

Groeien doe je bij ONS!
De Oranje Nassauschool staat voor uitdagend en toekomstgericht onderwijs in een veilige omgeving. Onze missie is dat ieder kind geniet van kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Leerlingen voelen zich veilig, worden uitgedaagd om het beste uit zichzelf te halen en leren verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf én voor elkaar.

Feestjaar 2027
In 2027 vieren wij het 100-jarig bestaan van de Oranje Nassauschool. Een aantal feestelijke activiteiten is al opgenomen in de jaarplanning. Gedurende het schooljaar zullen wij leerlingen, ouders, oud-leerlingen en andere betrokkenen verder informeren over alle festiviteiten. Samen maken we van dit bijzondere jubileum een onvergetelijk jaar!

100 jaar ONS – een eeuw van leren, groeien en samen beleven!

L. Kortman
Directeur Oranje Nassauschool

ORANJE NASSAUSCHOOL
WEISSENBRUCHSTRAAT 119 'S-GRAVENHAGE

In aanbouw

Chr. M. U. L. O. te 's-Gravenhage.

In de Vrijdag gehouden bestuursvergadering van de Vereeniging tot oprichting en instandhouding van Christelijke Scholen voor M. U. L. O. te 's-Gravenhage werden goedgekeurd de bouwplannen voor de beide nieuwe scholen aan het IJsvogelplein en aan de Weissenbruchstraat.

Benoemd werd tot hoofd van de lagere school en de daaraan verbonden school voor U. L. O. aan het IJsvogelplein, de heer D. Moolhuyzen, hoofd van de Gunningschool aan de Prinsengracht.

Besloten werd, dat de nieuwe school aan de Weissenbruchstraat, nabij het Nassaukwartier, den naam zal dragen van „Oranje-Nassauschool".

De Standaard 1-6-1926

J.R. Snoek Henkelmans
Voorzitter mulo-vereniging

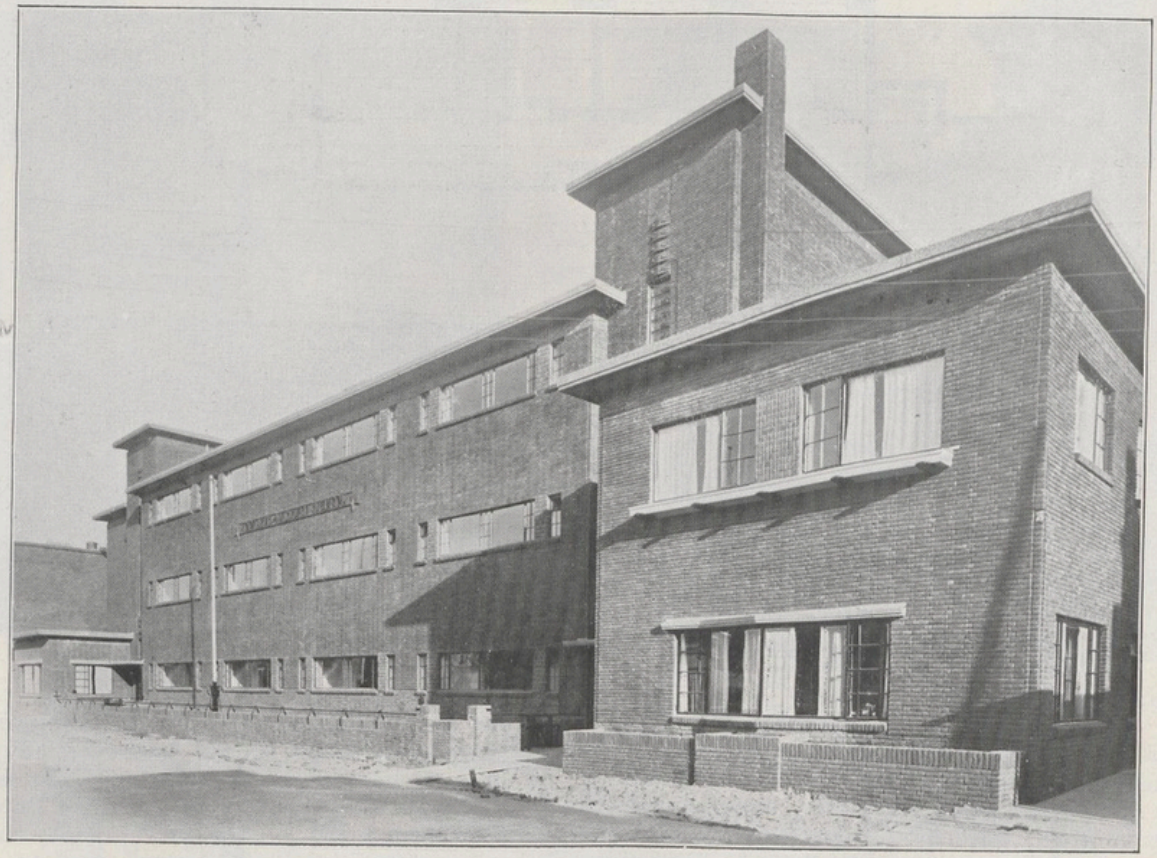
A.A. Hoogewerff
Eerste schoolhoofd 1927-1937

Het was de heer J.R. Snoeck-Henkemans, die als voorzitter van wat toen nog de MULO- vereniging heette, in de twintiger jaren aandacht vestigde op de uitbreiding van Den Haag, noordelijk van het wijkgedeelte, dat de 'Oranje-Nassaubuurt' werd genoemd. Hij wees op de mogelijkheid dat daar een grote wijk zou groeien en er op den duur plaats zou zij voor een christelijke MULO-school. Zo'n MULO was een combinatie van een lagere school en een ULO onder één hoofd.

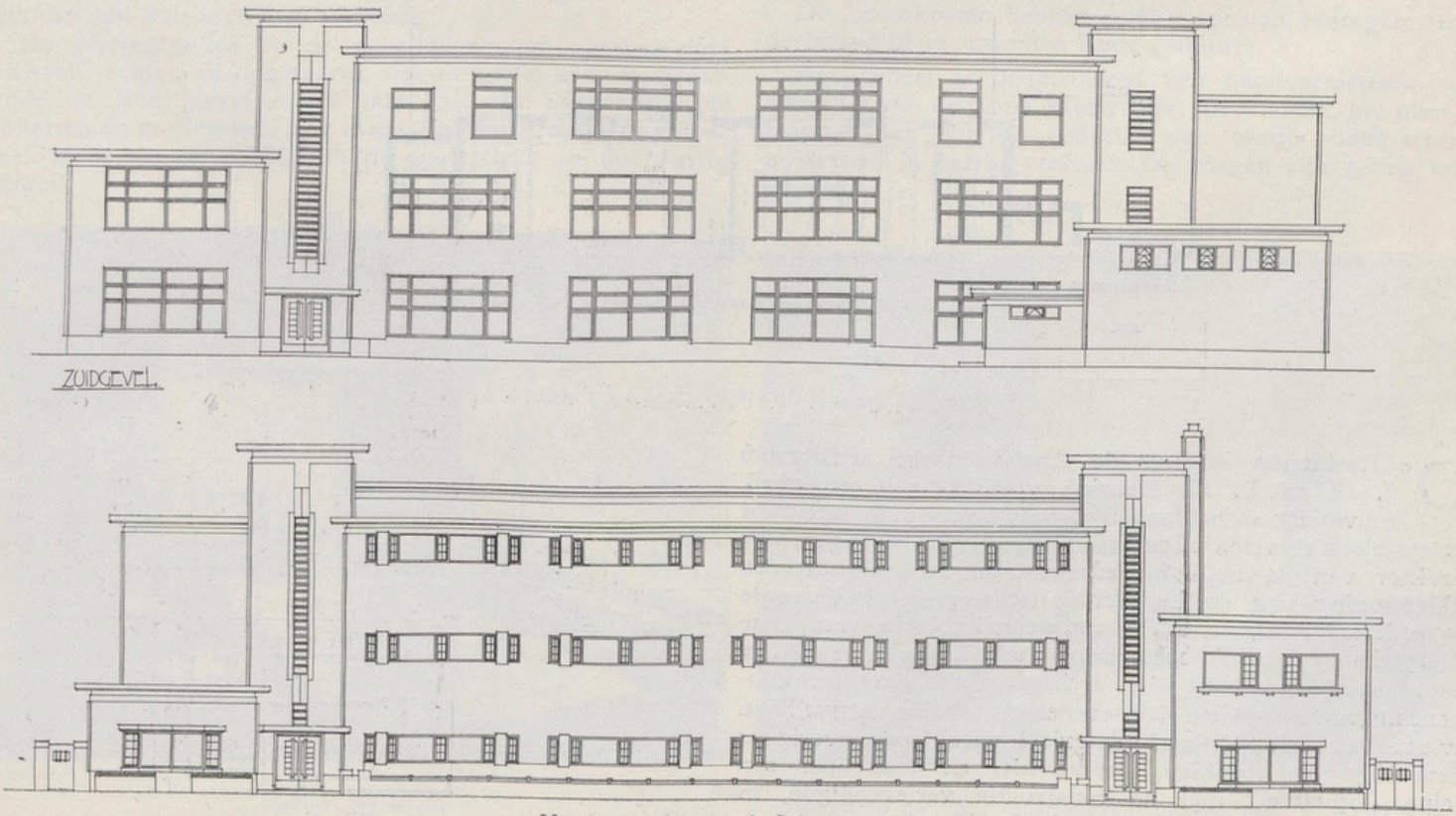
Er werd uitgekeken naar een geschikt terrein, er werd beraadslaagd over de naam en gekozen voor de naam Oranje-Nassauschool omdat de school dichtbij het eerder genoemde Oranje-Nassauwijkje stond en er werd om medewerking van de Gemeente gevraagd. De bouw ging van start en in oktober 1927, werd de school officieel geopend

ORANJE-NASSAUSCHOOL AAN DE WEISSENBRUCHSTRAAT TE DEN HAAG
ARCHITECTEN J. G. & P. K. MENSINK

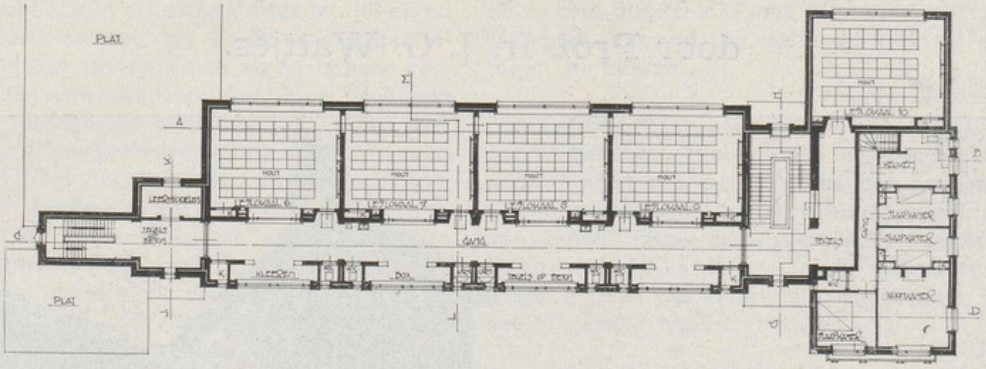
door Prof. Ir. J. G. Wattjes.

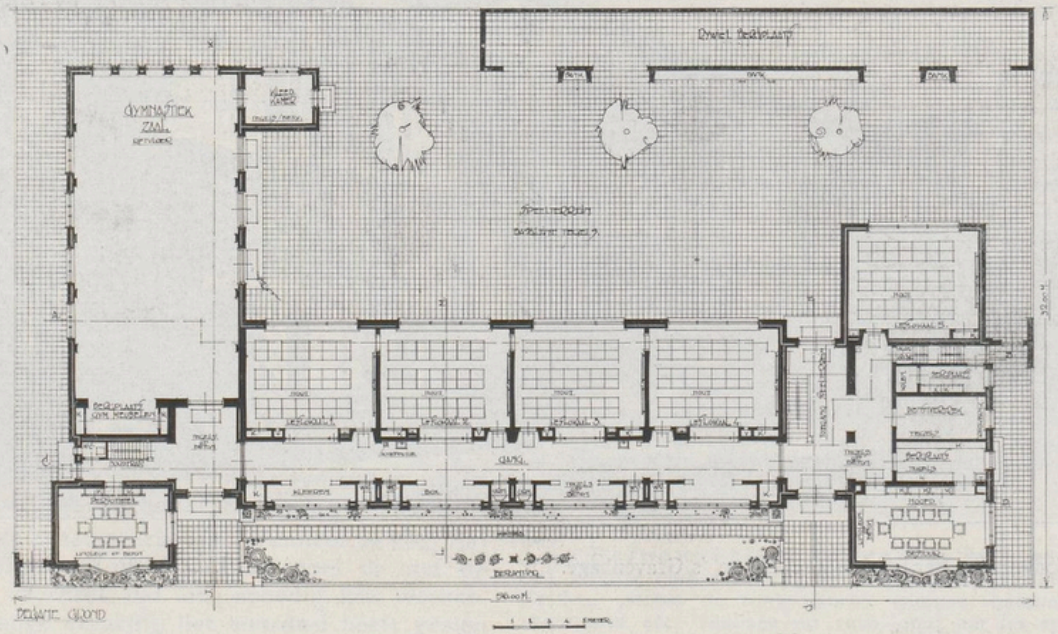
Voorgevel Oranje-Nassauschool te 's-Gravenhage. Arch. J. G. en P. K. Mensink.

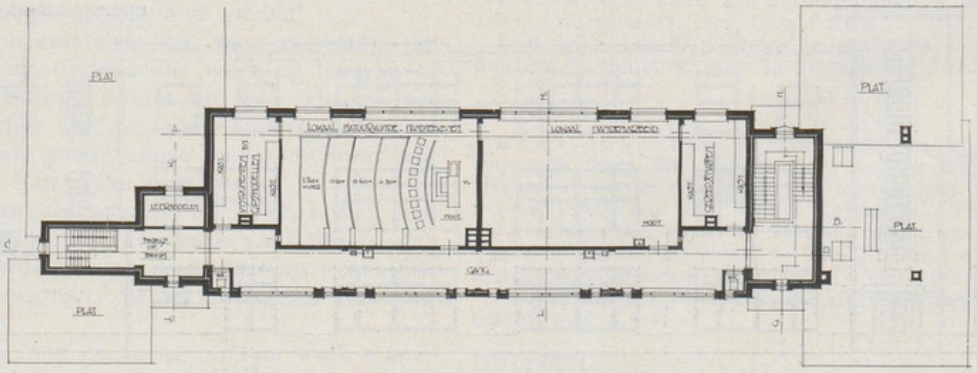
Voor- en achtergevel. Schaal 1 : 300.

Eerste verdieping. Conciergewoning.

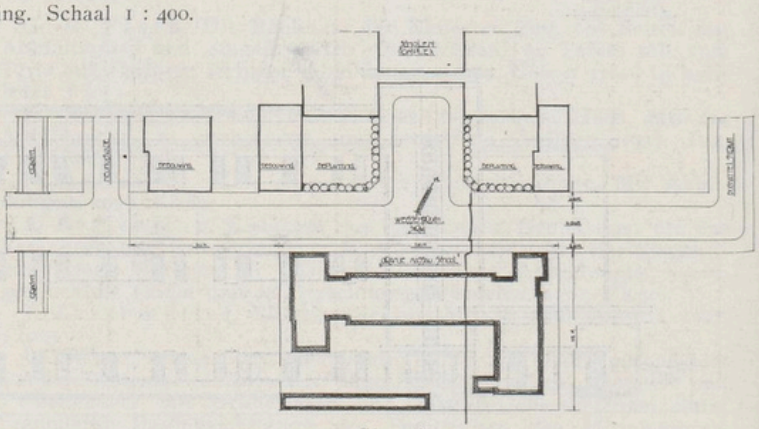

Beganegrond. Schaal 1 : 400.

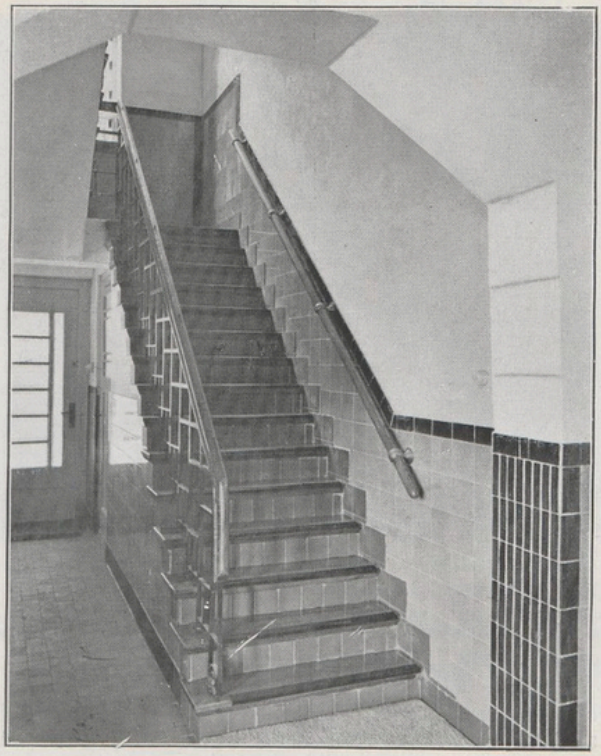

Tweede verdieping. Schaal 1 : 400.

De Residentie is door de Apeldoornsche architecten J. G. en P. K. Mensink verrijkt met een goed, eenvoudig schoolgebouw, waarvan de architectuur pretentieloos en vrij van excessen aansluit bij het algemeene karakter van de huidige Nederlandsche architectuur: een beklemtoning van de horizontale richting, gebruik van de kleurschoonheid en van de warme nuanceering van onze huidige handgevormde baksteen, aanvaarding van het stalen raam met zijn invloed op het architectonisch karakter, aanvaarding van het platte dak, eveneens met den natuurlijken invloed daarvan op het architectonisch voorkomen, overigens eenvoudige zaakkundige, slechts hier en daar door een kleine „Spielerei" met de constructie verlevendigde, in onderlinge verhoudingen weldoende detailleering.

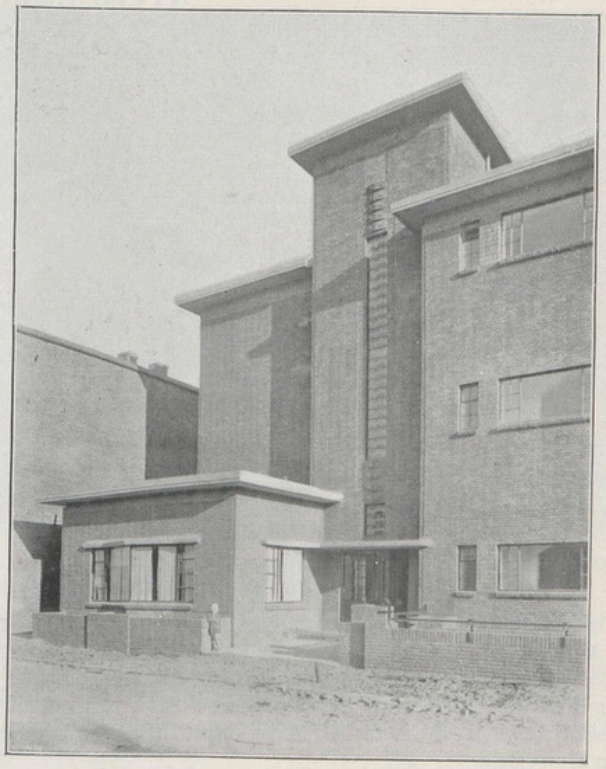
Situatie.

Noodt. ap.

Het bouwprogram hield in den bouw eener 10-klassige school met gymnastiekzaal, lokaal voor natuurkunde en handteekenen en voor handenarbeid met de verdere ruimten, als kamer hoofd der school en personeel, bergplaatsen, rijwielbergplaats en conciergewoning, te stichten op een reeds aangekocht terrein, gelegen aan de Weissenbruchstraat, tegenover een complex semi-permanente Gem. scholen. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat een straat zal worden doorgetrokken door dit scholencomplex, welke straat dan aan de andere zijde uitkomt bij het nieuwe gymnasium van architect Limburg.

De plattegronden en de gevelindeelingen spreken voor zichzelf, echter zij opgemerkt, dat de gevel aan de straatzijde de Noordgevel is en daar dus zijn aangebracht de toiletten en garderobes, wat mede het voordeel heeft, dat de leslokalen aan de zijde van de speelplaats en dus rustig liggen.

Linker entree met trappenhuis en kamer personeel.

De speelplaats, geheel met basaltinetegels belegd, is ingesloten door rijwielbergplaats en gymnastiekzaal.

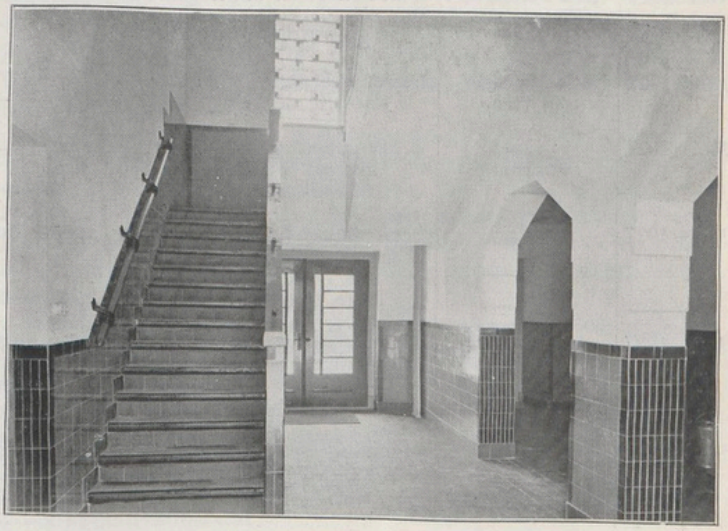
De beton- en gewapende betonwerken zijn uitgevoerd door de „H.A.B.O." te 's-Gravenhage en de verdere bouw door aannemer J. H. de Wilde te Gouda, de warmwaterverwarming door de firma Huygen en Geveke te Amersfoort, het meubilair door de firma Kempkes te Waddinxveen, terwijl de „Fenestra"-ramen zijn van de firma v. d. Vegte en Co. te Amersfoort.

De bouwkosten hebben rond ƒ 190.000 bedragen, terwijl de bouwtijd 11 maanden heeft geduurd.

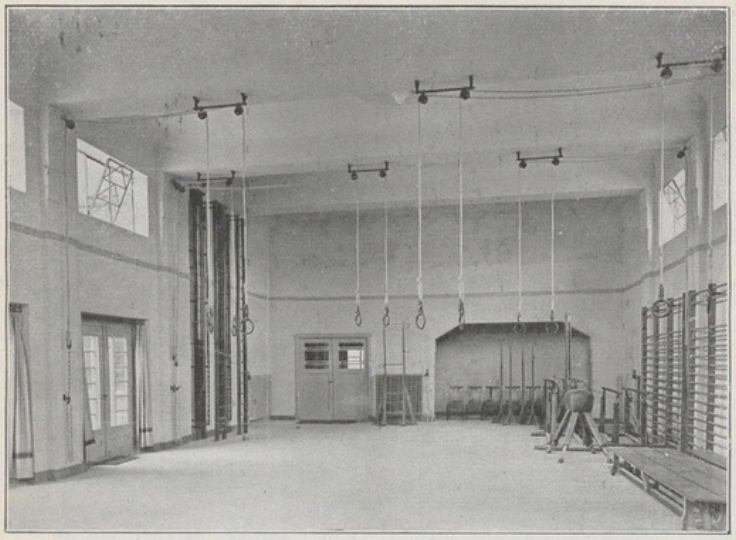
Het geheel is opgetrokken van handvormsteen (waalformaat) van de firma Westerhout uit Utrecht, het plint van blauwe, het overige gedeelte van oranje roode steen en gemetseld in kettingverband. De voegen zijn 5 mm teruggevoegd.

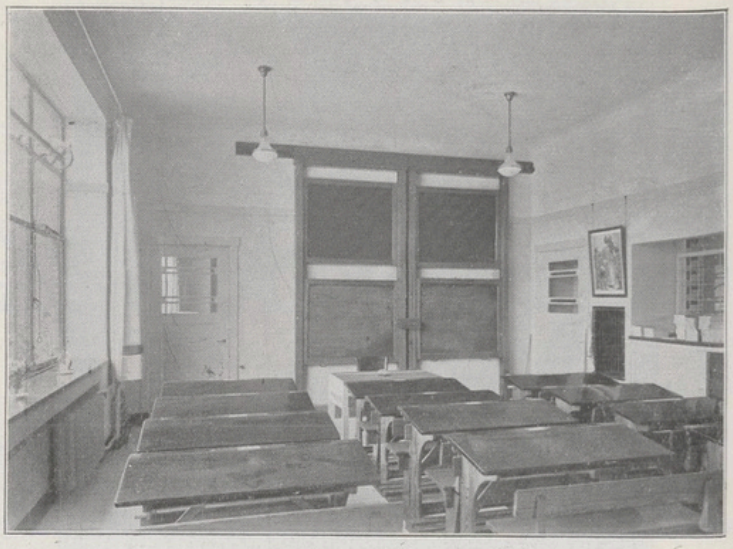
Kamer personeel.

Hoofdtrap met rechteruitgang en toegang naar 5e benedenlokaal.

Gymnastieklokaal.

Leslokaal.

De platten en luifels zijn van gewapend beton en de overstekken en banden van schoongeborstelde beton.

Over alle steenen vloeren zijn dubbel hardgebakken tegels aangebracht (rood en zwart), waarin de matten verdiept zijn gelegd, terwijl de wanden zijn bezet met gele en zwarte vuurkleitegels.

De hoofdtrap is belegd met groen rubber, terwijl de stootborden met zwarte hard gebakken tegels bezet zijn.

De vloeren der leslokalen op de verdieping zijn van gewapend beton, waarover voor isolatie celotex platen zijn aangebracht, terwijl daarover houten ribben met houten vloeren zijn gelegd.

De gymnastiekzaalvloer is bedekt met een riftvloer van origonpine, terwijl de kamers hoofd der school en personeel met rubber zijn belegd.

De wanden van alle lokale ruimten zijn grijs geschuurd; dit schuurwerk is in de lokalen met Keim's waterverf in lichte tinten geverfd.

De stalen ramen en overige ijzerwerken zijn aan de buitenzijde zwart geschilderd. Binnen zijn de in het gezicht komende kozijnen staalblauw en overigens is, behalve de teakhouten hoofddeuren, alle houtwerk in een grijze tint geverfd.

LIJST VAN AANBESTEDINGEN.

Datum van aanbesteding	Architect.	Werk en Plaats.	Bijzonderheden. *a.* 1e verdieping vierkant. *b.* 1e verdieping onder kap.	Inhoud in M³.	Bouwprijs in guldens	Bouwprijs per M³. in guldens	Bouwprijs per M². buitenwerks gemeten in guldens	Bouwprijs per M². nuttige ruimte in guldens	Aant M³ per M nutti
Febr. 1927	D. v. Oosten, Rotterdam	heerenhuis a/d. Amalia v. Solmsstr., den Haag	*a.* plat dak	404	8200	20.25	122.—	81.—	4.—
Mrt. 1927	J. W. Bakker, Wassenaar	2 heerenhuizen onder een kap a/d. Backershagenlaan 10 en 12, Wassenaar	*a.* zonder borstwering	1440	27600	19.—	B 152.—	108.—	5.7
April 1927	Schippers, den Haag	heerenhuizen a/d. Duchatelstraat te den Haag	*a.* plat dak	430	8450	19.50	113.—	79.—	4.—
Mei 1927	v. Essen, Voorburg	2 heerenhuizen onder een kap a/d. Parklaan te Voorburg	*a.* zonder borstwering	1496	21400	14.25	B 126.—	87.—	6.1
Mei 1927	id.	heerenhuizen onder een kap 2 aan Vlietenburgstraat en 2 aan Buitenruststraat te Voorburg	*a.* zonder borstwering	2374	31825	13.25	B 112.—	78.—	5.9
3 Aug. 1927	A. Loomans, Eindhoven	2 middenst.woningen en 1 winkelwoning a/d. Hemelrijke en Vriesstraat te Eindhoven	*a.* geen borstw., geen badk., boven geen W.C., geen gas en electra	1500	11900	8.—	B 60.—	47.—	5.9
3 Sept. 1927	id.	woonhuis op den Heuvel te Veldhoven	*a.* geen borstw., geen badk., boven geen W.C., beneden W.C. in bijkeuken, geen gas en electra	486	5630	11.50	B 77.—	54.—	4.7

A beg. grond + kap. B Beg. gr. + 1e verd. + kap. Vertrekken op zolder niet gerekend.

HAAGSCHE COURANT

Zaterdag 29 October 1927.

No. 13715.

Jaren 20

STADSNIEUWS.

De Oranje-Nassauschool.

De officiëele opening.

In tegenwoordigheid van tal van belangstellenden — o. m. waren aanwezig dr. W. W. v. d. Meulen, wethouder van Onderwijs, namens het Gemeentebestuur; mr. G. A. van Poelje, chef van de afdeeling Onderwijs, en de heer Patist, Rijksinspecteur van het Lager Onderwijs — heeft gistermiddag in de met bloemen en palmen versierde gymnastiekzaal de officiëele opening plaats gehad van de Oranje-Nassauschool aan de Weissenbruchstraat 119.

Na het gemeenschappelijk gezang van psalm 105:1 en 2 sprak de heer J. R Snoeck Henkemans, voorzitter van de Vereeniging tot oprichting en instandhouding van Christelijke scholen voor M. U. L. O te dezer stede, het openingswoord. Spr. heette allen welkom in deze nieuwe school, de zesde, welke door de vereeniging geopend wordt. Ditmaal had men echter zeer lang gaarzeld, voordat men de medewerking van betrokken autoriteiten had durven te vra en vóórdat men de verantwoordelijkheid op zich had durven nemen. Waaraan die aarzeling was toe te schrijven? Het is nu eenmaal een feit, dat 'n school tot den grootsten bloei komt in een dichtbevolkte wijk. En waar het hier een nieuwe buurt betreft, welke zich nog moet ontwikkelen, heeft men eerst na rijp beraad dit besluit genomen. Dit besluit moest tenslotte genomen worden, omdat het, aldus spr., onze plicht was, ook aan dit stadsgedeelte te denken èn omdat de van Hoogstraten-school aan de Louise Henriëttestraat „overliep"; enkele klassen moesten in een ander gebouw tijdelijk worden ondergebracht. De huur daarvan werd opgezegd, zoo dat niet anders gedaan kon worden dan òf een nieuwe verdieping bij de bestaande school te bouwen, òf een nieuwe school te stichten Men koos het laatste, daar hierdoor nu twee wijken geholpen zijn en omdat het zoo gezond is voor de kinderen, ook wanneer men in het Bezuidenhout woont, eens een flinke wandeling te maken door 't Haagsche Bosch.

De nieuwe school bevat momenteel 200 leerlingen, doch in de toekomst hoopt men de 300 te kunnen bereiken. Spr. bracht dank aan het Gemeentebestuur voor den steun, van die zijde ondervonden, en wees er vervolgens op, dat ook de samenwerking met de Rijksinspectie nooit iets te wenschen over had gelaten. Vervolgens memoreerde spr., dat de geschiedenis dezer nieuwe school in de vergadering van den Kerkeraad der Ned. Hervormde Gemeente is begonnen en bracht hij hulde aan de architecten, de gebr. Mensing, uit Apeldoorn; den opzichter, den heer Hoekstra en den aannemer, den heer de Wilde uit Gouda.

Ook richtte spr. zich tot de ouders der leerlingen, van wie veel zal afhangen wat betreft een goede samenwerking met het onderwijzend personeel. Onderwijs en opvoeding — de vorming van hart, van karakter — zijn één en die eenheid hoopte men op deze school immer in het oog te houden.

In verband met den naam der school had het bestuur gemeend, dat reeds te lang gewacht was met den naam van het huis van Oranje Nassau aan één der scholen der vereeniging te verbinden. De kinderen immers moeten bekend geraken met de groote persoonlijkheden, die de makers, de vormers, van de geschiedenis waren. Is bijvoorbeeld Willem van Oranje voor ons geen persoon van groote beteekenis en van groote kracht?

Spr. wendde zich nog tot de onderwijzers der school — die het voorrecht hebben, dat er van hun werk altijd iets blijft voortleven — en tot het hoofd der school. Moge, zoo besloot spr., de bloei dezer school en de toekomst der kinderen aan datgene beantwoorden, wat wij ervan verwacht hebben. (Applaus).

Nadat staande was gezongen „Mijn schild ende betrouwen, enz.", gaf de heer A. A Hoogewerff, het hoofd der school, de verzekering, dat het personeel door trouw en toewijding de school door haar eerste moeilijkheden zou heen helpen. Vervolgens gaf spr. een beschouwing van het bijbelsch onderwijs op deze school, waarvan het hoofddoel is: de vorming van een teer en rein geloofsleven.

Dr. van der Meulen, het woord voerend namens het Gemeentebestuur, sprak zijn vreugde er over uit, dat hier een inrichting is geschapen, welke in een behoefte voorziet. Ook spr. had het aangenaam getroffen, dat men den naam Oranje Nassau aan die school had verbonden, omdat die naam tot de kinderen iets zegt en hun iets meegeeft. Naast het fiere „Ce sera moi" zullen den kinderen ook andere opvattingen bijgebracht worden. Spr. vertrouwde, dat de school dienstbaar zou blijven aan de hoogere machten, welke boven de menschen zijn gesteld.

Nog spraken de heeren Patist, Rijksinspecteur van het L. O., die hoopte, dat de school tot een grooten boom zou mogen uitgroeien en ds. Schuller, namens den kerkeraad der Ned. Hervormde Gemeente.

Namens alle ouders der leerlingen bood daarop de heer Vos, naast een bloemenhulde, een borstbeeld van de Koningin, vervaardigd door Toon Dupuis, aan en schonk hij aan het hoofd der school een electrische bureaulamp.

Tenslotte voerden nog de heeren Slotboom, het hoofd der van Hoogstraten-school, en jhr. mr. A. K. C. de Brauw, commissaris der school, het woord, waarna het nieuwe gebouw in oogenschouw werd genomen.

Onderwijs in de jaren twintig

In 1920 werd de Schoolstrijd beslist, die in de negentiende eeuw was begonnen. Door de invoering van Artikel 23 in de Nederlandse Grondwet (1848) kreeg Nederland vrijheid van onderwijs; er moest verschil worden gemaakt tussen openbaar en bijzonder onderwijs. Openbare scholen vielen onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Rooms-katholieke en protestants-christelijke scholen, het bijzonder onderwijs, werden veelal geleid door een schoolbestuur. Ouders en schoolbesturen moesten lange tijd het bijzonder onderwijs zelf bekostigen.
Met de Wet op het Lager Onderwijs (1920) werden openbaar en bijzonder onderwijs financieel gelijkgesteld.

In de klas van 1920 zaten leerlingen van dezelfde leeftijd bij elkaar in een lokaal en kregen klassikaal onderwijs. Veel schoolkinderen leerden lezen met het leesplankje Aap Noot Mies, de bijbehorende vertelselplaat, het letterdoosje, het leesboekje en het klassikale leesbord.
Bij het schrijfonderwijs hoorden naast de griffel, de lei en het sponzendoosje nu ook standaard een inktfles, een kroontjespen en een inktlapje voor het schoonmaken van het pennetje.
Om het tellen onder de knie te krijgen, werden naast het rekenboekje ook andere middelen ingezet zoals: rekensnoeren, rekenblokjes en houten breukappeltjes. Met deze appeltjes leerden de kinderen breukensommen maken.

De leerlingen zaten in tweezitsbanken, die in hoogte verstelbaar waren. De lengte van de leerling bepaalde de plaats in het lokaal. De voorgeschreven hoogte van het klaslokaal was 4 meter. Aan de hoge plafonds hingen gaslampen en het grote lokaal werd verwarmd door een gietijzeren kolenkachel.

Door het aannemen van de Armenwetten (1854, 1912), de Woningwet (1901) en de Arbeidswet (1911) voerde de Nederlandse overheid een sociaal beleid ter bestrijding van de armoede en de slechte leef- en werkomstandigheden. Het Kinderwetje (1874) van Samuel van Houten verbood fabrieksarbeid voor kinderen onder de twaalf jaar. Maar in de praktijk werd deze wet nauwelijks nageleefd. Een wet die wel grote invloed had, was de Leerplichtwet van 1900, die voorschreef dat alle kinderen tussen de zes en twaalf jaar verplicht onderwijs moesten krijgen

Jaren 30

ORANJE-NASSAUSCHOOL
'S GRAVENHAGE
WEISSENBRUCHSTRAAT 119 -:- TELEFOON 74020
Chr. School voor opleiding Gymn. en
M. O. Fransch van af het 4de leerjaar
Aangifte van leerlingen bij het Hoofd der School
2839/12
A. A. HOOGEWERFF

Nederlandsche Staatscourant 13-6-1931

NIEUWE CHR. U.L.O.-SCHOOL TE 's-GRAVENHAGE.

Bij ministerieele beschikking van 7 Aug. j.l. is aan het Bestuur der Oranje-Nassauschool, Weissenbruchstraat 119 te 's-Gravenhage, machtiging verleend tot oprichting van een U.L.O.-school.

Hoewel de school reeds jarenlang opleidt voor het M.U.L.O.-examen, was het leerlingental tot heden niet toereikend om een officieele U.L.O.-school te stichten. Thans is het aantal leerlingen echter gestegen tot 97, zoodat de vereischte machtiging van den Minister verkregen kon worden.

De opening der school heeft plaats met September a.s. Dit feit, dat samenvalt met het tienjarig bestaan der Oranje-Nassauschool, zal op een avond in October met ouders en leerlingen feestelijk gevierd worden.

Christelijk sociaal dagblad voor Nederland
de Amsterdammer 24-augustus 1937

stukken op het gebied der binnenscheepvaart en het vakonderwijs aan binnenschippers worden behandeld.

Benoemingen bij het Chr. Onderwijs.

TOT LEERAAR(ES):

Voorburg (Prinses Beatrixschool, Chr. Nijverheidsschool voor meisjes): mej. H. Stap te Amersfoort.

TOT ONDERWIJZER(ES):

's-Gravenhage (Oranje-Nassauschool, hoofd L. Schipper): J. v. Veelen, aldaar, als kweekeling-vakonderwijzer.

's-Hertogenbosch (Prot. School, Brugstraat 56—58, hoofd J. Schultheiss): J. G. Troost, te Amersfoort.

ACADEMISCHE EXAMENS.

Amsterdam (Vrije Univ.). Geslaagd propaedeutisch ex. theologie B. Boelens, te Groningen, Raden Soedarma, te Amsterdam en C. Kamper, te Baarn.

Amsterdam (Gem. Univ.). Geslaagd cand. ex. Duitsch taal en letterkunde J. J. Ph. Lienesch; cand. ex. economie M. G. van Slingeland, A. C. Numan van Son en P. de Boer.

Groningen. Geslaagd cand. ex. rechten de

Zoo'n knagende Hoofdpijn

U moet er in geen geval mee blijven loopen, maar een "AKKERTJE" nemen. Er bestaat geen samenstelling die hoofdpijn of migraine vlugger kan verdrijven!

"AKKERTJES" zijn een vinding van den bekenden apotheker Dumont en alleen echt in den het gemakkelijkst in te nemen ronden vorm met het "AKKER"-merk.

Let U daarop vooral en laat U toch geen waardelooze namaak of imitaties aanpraten.

Christelijk sociaal dagblad voor Nederland
de Amsterdammer 4 juli 1939

Inmiddels heeft de ONS een nieuw schoolhoofd
De heer L.Schipper (1936 tot 1946)

ORANJE-NASSAUSCHOOL, DEN HAAG.

Drukbezochte receptie.

Vrijdagmiddag j.l. had te 's-Gravenhage de opening plaats van de officieel erkende U. L.O.-school, die met ongeveer honderd leerlingen aanvangt.

De Voorzitter van het bestuur, de heer J. R. Snoeck Henkemans, richtte een korte toespraak tot de aanwezige bestuursleden, het personeel en de leerlingen, die zich in de gymnastiekzaal hadden verzameld. Spr. zette voor de leerlingen uiteen de beteekenis van dezen dag voor de Oranje-Nassauschool, nu 't bestuur een lang gekoesterden wensch in vervulling ziet gaan. Voorts memoreerde hij o.a. de groote verdiensten van het oud-hoofd, den heer Hoogewerff.

De heer Slotboom vertelde een en ander uit de geschiedenis der school en bracht de gelukwenschen over van de collega's der zuster-scholen. Van het Schooltoezicht waren schriftelijke gelukwenschen binnengekomen.

Het hoofd der school, de heer Schipper, sprak een slotwoord.

Christelijk sociaal dagblad voor Nederland
de Amsterdammer7 september 1937

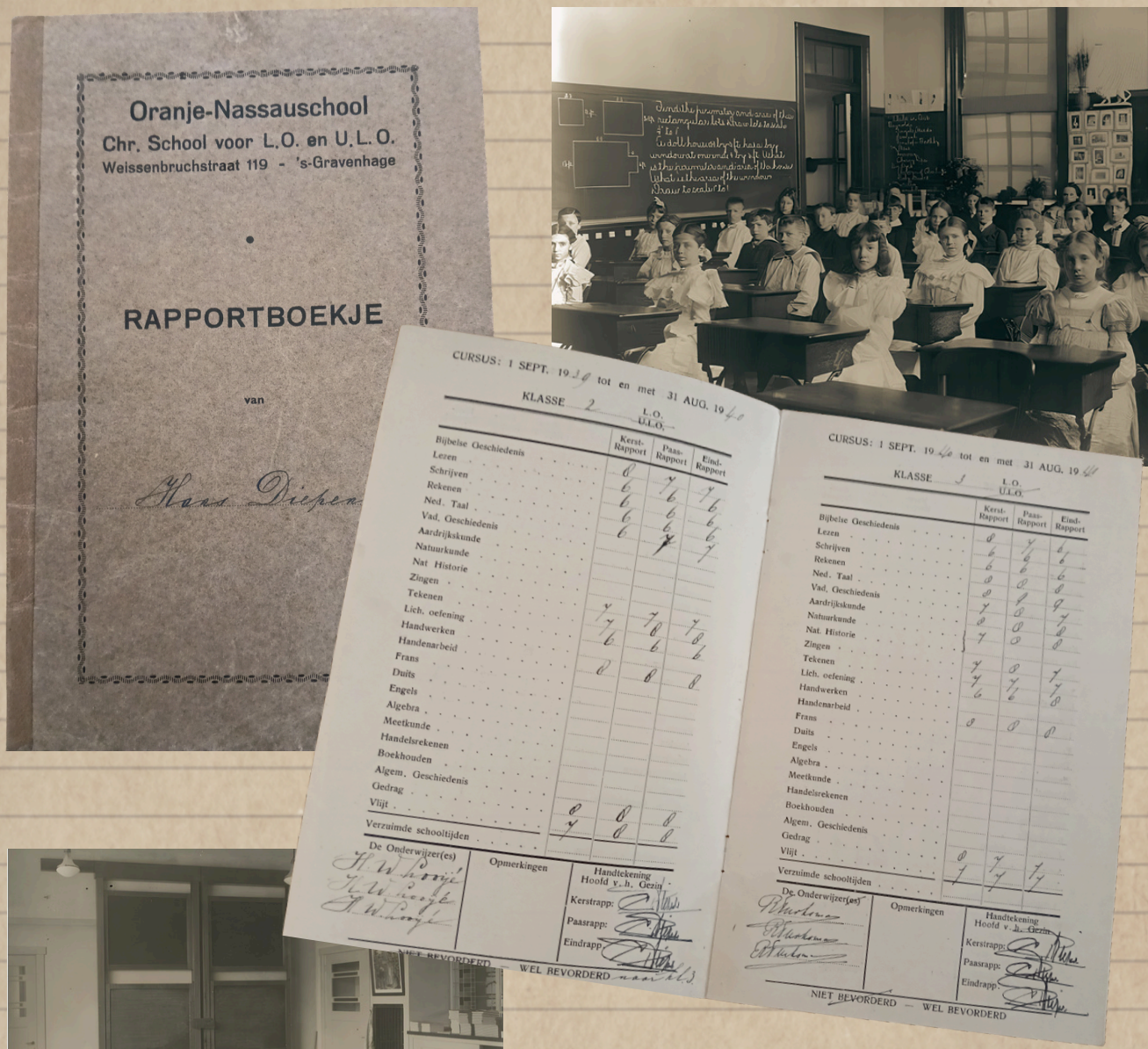

De ULO en de MULO

Meer Uitgebreid Lager Onderwijs, afgekort MULO (ook ULO), was in Nederland en Suriname een schooltype na de lagere school.
Deze schoolvorm ontstond ten gevolge van de onderwijswet van 1857 en werd afgeschaft bij de invoering van de Mammoetwet in 1968. De laatste eindexamens werden in 1971 afgenomen. De wettelijke term MULO werd in 1920 bij wet veranderd in ULO, maar veel scholen zijn MULO blijven hanteren, omdat dit meer statuur zou hebben.

MULO sloot aan bij gewoon lager onderwijs, en vormde er vaak één geheel mee. Daarom waren soms lagere school en MULO onder één dak te vinden. Zo ging het ook met de Oranje Nassauschool.

De bebouwing van het Benoordenhout vorderde traag en zo ook het leerlingenaantal. Daarom werd er ook een beroep gedaan op ouders in het Bezuidenhout hun kind de O.N.S. te laten bezoeken. Voor vervoer naar de O.N.S. werd gezorgd door een schoolbus of een leerkracht die met de 'geleende kinderen' een voettocht maakte door het Haagse Bos naar de Weissenbruchstraat.
Omstreeks 1937 vordert de bebouwing goed en is er sprake van aanzienlijke groei van de school.
In 1968 wordt de MULO omgedoopt tot MAVO maar deze afdeling van de Oranje Nassauschool sluit in 1971.

Rapport 1939 Hans Diepenhorst
2de klas O.N.S.

1946-1947

OUDERAVOND ORANJE-NASSAUSCHOOL

Dinsdag had de jaarlijksche ouderavond plaats van de Oranje-Nassauschool, Weissenbruchstraat 119.

De gymnastiekzaal van gehoel bezet, toen de commissaris der school, de heer Ph. H. Sluyter, de samenkomst opende en een woord van welkom sprak, waarin hij wees op de zorgen, die de Oranje-Nassauschool ook in 1939 weer mocht ondervinden. De leerlingen van de zesde klasse der lagere school en van de laagste klassen der u. l. o. school zongen hierna eenige twee- en driestemmige liederen, die terecht een hartelijk applaus verwierven. Het hoofd der school sprak vervolgens over „Intelligentie-onderzoek".

In de pauze was er gelegenheid de tentoonstelling te bezichtigen, waarvan druk gebruik werd gemaakt. In de gangen hingen de teekeningen van alle klassen, vanaf het voorbereidende klasje tot de hoogste u. l. o. klas. Er waren prachtige teekeningen onder.

Voorts waren de handwerken tentoongesteld en vooral de uitgebreide collectie artikelen, vervaardigd op de handenarbeidlessen trokken zeer de aandacht.

Na de pauze volgden enkele mededeelingen, o. a. dat het plan bestaat, eind April een leerlingenuitvoering te geven in een groote zaal, toegankelijk voor de ouders en andere belangstellenden.

Ten slotte vertoonde het hoofd der school twee filmpjes van de in 1939 gehouden schoolreisjes naar Gelderland en naar Zeeland, waarmee de uitgebreid gehaagde ouderavond door den heer Sluyter werd gesloten.

De Nederlander 13-03-1940

KLEINE ADVERTENTIEN

Vrouwel. personeel aangeboden

Beschaafde Dame, 34 j. zoekt plaats als Huish. bij Heer alleen of kl. gezin. Br. AGP bur. bl
Huishoudster v. buiten 45 j., P.G. v.g.g.v., zag zich gaarne geplaatst. Brieven A. Veenenbos, v. d. Dussenstraat 21, Rotterdam (Blijdorp).
Dameskapster. Geroutineerde Dameskapster voor 1 Juni liefst in
Flinke Werkster voor Woensdag en Zaterd.-middag. Oranje Nassauschool, Weissenbruchstraat 119. AKI
Meisje om behulpzaam zaam te zijn in huishouding, van half 9 2 uur, 14-16 jaar. Jozef Israëlslaan 60, Rijswijk. AKO
Kapster. Voor direct v. noodhulp of vast bekw. Kapster. Hoog loon, plus verval. AIZ van der Vennestr. 27.
Net Meisje voor dag en
Kapper. Een nette bediende voor Heerensalon. Zich te melden: Ch. Jacobson, Spui 177
Flinke Jongen voor de schoenmakerij. Aan te melden tusschen 6 en 8 uur Bentinckstraat 109
Schilderskracht, geroutineerd, voor penseelwerk. Br. AMF bur. bl
Flinke Fietsjongen, 17 jaar. Bloemenmagazijn „Ornatus" Laan v. N. O. Indië bij viaduct Schenkkade. AMK
Nette Loopjongen, niet

Haagsche Courant 20-04-1942

BEKENDMAKING
VAN DE GEMEENTE 's-GRAVENHAGE
INLEVERING VAN METALEN.

De Burgemeester der gemeente 's-Gravenhage maakt bekend, dat de hoofden van gezinnen, de hoofden van samenwoningen, zoomede alle afzonderlijk levende personen en andere inleveringsplichtigen, die woonachtig zijn aan de hieronder vermelde adressen, schriftelijk zijn opgeroepen op Maandag 21 Juli 1941, te verschijnen in de aangegeven verzamelplaatsen.

De inleveringsplichtigen, die woonachtig zijn, gevestigd zijn, verblijf houden of werkzaam zijn aan bedoelde adressen en die geen oproeping mochten hebben ontvangen, dienen zich op Maandag 21 Juli 1941, tusschen 10.00 en 16.00 uur, met medebrenging van de in te leveren voorwerpen, te vervoegen in de betreffende verzamelplaatsen.

Het niet ontvangen van een oproeping ontheft bedoelde inleveringsplichtigen niet van de hun, met betrekking tot de inlevering van metalen, opgelegde verplichtingen.

VERZAMELPLAATSEN No.:	INLEVERINGSPLICHTIGEN, WOONACHTIG:
1. Laan 5	1. Boekhorststraat 121 t/m 167, Boterstr. 3 en 4, Brouwersgracht 1 t/m 41, Luth. Burgwal 1 t/m 29, Glashouwerslaan 1 t/m 71.
2. Bilderdijkstraat 11	2. Van Alkemadelaan 522 t/m einde, Bilderdijkstraat 1 t/m 27
3. Weissenbruchstraat 119	3. Bezuidenhoutseweg 407 t/m einde, Boerlaan, J. van Nassaustraat 1 t/m 76
4. Van Heutszstraat 2	4. Corn. Houtmanstr. 83 t/m einde, Corn. v. d. Lijnstr. 1 t/m 56.
6. Koningin Sophiestraat 19	6. Emmastraat 187 t/m einde, H. Zwanenburgstraat 1 t/m 33
7. Je van dam Keghstraat 22	7. Je v. d. Beughstraat 8a t/m 104
8. Van der Duijnstraat 11a	8. v. d. Duijnstraat 410 t/m 418, Geleenstraat 2 t/m 120, Gouwestraat 1 t/m 30
9. Spilstraat 25	9. Joh. Gramstraat 22 t/m 105
10. Cylinderstraat 4	10. Drubbelstraat 89 t/m 197
11. Bronkorststraat 7	11. Bronkorststraat 7 t/m 99, de Bulstraat 1 t/m 58
12. Alberd. Thijngiolm 33	12. G. Groenlostraat 34 t/m 110, Hildebrandplein 1 t/m 46, Hildebrandstraat 1 t/m 22.
13. Beetstraat 90	13. Beetsstraat 227 t/m 283, Boomdalestr. 2 t/m 10.
14. Wouwermanstraat 7	14. Hoofdende 830 t/m 922 even, J. Mariastraat 1 t/m 35
19 Nijkerklaan 7	15. Driebergenstraat 100 t/m 302 Driebergenstraat 203 t/m 301.
16. Kootwijkstraat 35	16. Hilversumsestraat 103 t/m 109. Hoenderloostraat 1 t/m 36
17. Willem III-straat 99 (Loosduinen)	17. Kijkduinsestraat 113 t/m 171 (L.), Lunzstraat, L., Loosenlaan (L.), Monnikendamsestraat 1 t/m 33-a-L.
10. Aronskelkweg 1	18. Hoefbladlaan 25 t/m 144, H. v. Holandlaan 1 t/m 21, Katwijkschelaan 1 t/m 10, Kerkenstraat 1 t/m 5, Kijkduinsestraat 125 t/m einde, Kijkduin-

Haagsche Courantt 17-7-1941

TENTOONSTELLING ORANJE-NASSAUSCHOOL

Gisterenavond had in het schoolgebouw aan de Weissenbruchstraat 119 de jaarlijksche tentoonstelling plaats.

In de gangen was een uitgebreide collectie teekeningen te bewonderen, van het voorbereidende klasje af tot de hoogste u.l.o.-klas toe. Op een lange rij tafels lagen de handwerken uitgestald. Ook de resultaten der handenarbeidles trokken zeer de aandacht: papier- en cartonarbeid van de klassen 1 tot 4 en houtarbeid van de klassen 5, 6 en de opleidingsklas.

Ondanks de warmte mocht de tentoonstelling zich in een druk bezoek van de ouders verheugen.

De Nederlander 10-07-1941

In 1946 wordt de heer L. Touwen hoofd van de ONS per 1961 'de baas van boven' (opgevolgd door D. Mevius tot 1969)

De oorlogsjaren jaren op de ONS

De Tweede Wereldoorlog levert grote problemen. Op de ONS kwam eerst een gedeeltelijke inkwartiering , en in 1944 werd de gehele school gevorderd door de bezetter. De volledige inventaris en het complete schoolarchief wordt door het bestuur opgeslagen op de zolder van de Van Hoogstratenschool, in het ‘veilige’ Bezuidenhout. Op 3 maart 1945 vindt het bombardement op het Bezuidenhout plaats.
Ook de Van Hoogstratenschool gaat in vlammen op.

Het bestuur vindt de Oranje Nassauschool na de oorlog volledig verwaarloosd en uitgewoond terug.
De gymzaal heeft zelfs tijdens de bezetting dienst gedaan als paardenstal. In 1945 wordt aan een nieuwe opbouw van de O.N.S. begonnen met geleende spullen. Het leerlingenaantal geeft geen probleem. De na-oorlogse geboortegolf doet de school snel groeien.

Bombardement Bezuidenhout 3 maart '45

Paul van Vliet

Vanaf mijn tiende jaar (1945) was ik een van de leerlingen van de Oranje Nassauschool. Ik heb de klassen 5 en 6 bezocht. Wij woonden aan de Roelofsstraat, achter de school en 's-morgens klom ik vanuit onze tuin, over het fietsenhok, het schoolplein op. Ik was de leerling die het doichtst bij school woonde en meestal als eerste op school.
De latere leerlingen van de ONS vormden mijn eerste publiek, want staande op het achterbalkon probeerde ik hun aandacht te trekken door gekke dingen te doen. Ik zette heel onschuldig rare petjes op, maar trok ook rustig mijn broek naar beneden en liet mijn blote billen zien, hetgeen tot grote hilariteit in de klassen leidde. Zodra een leraar dit in de gaten kreeg, verdween ik in de kamer en verborg me achter de gordijnen en gluurde tussen een kier door om vooral toch niet te missen wat er zich na mijn optreden verder in de klas afspeelde.

uit het jubileumboek 75 jaar ONS

Jaren 50

Feest Oranje-Nassauschool

Ter gelegenheid van haar 25-jarig bestaan heeft de Oranje-Nassauschool, de Chr. lagere en ULO-school aan de Weissenbruchstraat, gisteren feest gevierd. Het begon 's morgens met een popponkastvoorstelling voor de kleintjes tot en met de derde klas. In de middaguren voerde de lagere schooljeugd een zangspel op, de ULO-scholieren kwamen met een toneelstuk, „Het spook van Camblecastle" voor den dag. Zangspel en spookgeschiedenis werden des avonds in de Vereniging, waar het feest in tegenwoordigheid van de ouders werd voortgezet, herhaald. De voorzitter van het bestuur, de heer H. W. Tilanus, hield een rede, evenals de heer Schippers, oudhoofd van de school. Als jubileumgeschenk van de ouders ontving de school een projectieapparaat en twee albums met schoolfoto's.

Kinderen bestudeerden de West

Dat kinderen in staat zijn tot waarlijk fantastische prestaties op het gebied van de handenarbeid heeft de heer P. L. Streefer, onderwijzer van klasse 6b, de examenklas van de O.L. Oranje Nassauschool van de Weissenbruchstraat weer eens bewezen. In verband met het bezoek van ons Koninklijk Paar aan de West heeft hij zijn 28 leerlingen een project laten uitvoeren, dat geheel betrekking heeft op het leven in West-Indië. De resultaten van dit project hebben de ouders gisteravond tijdens een kleine tentoonstelling in de school kunnen bewonderen.

Wanneer men de kinderen maar een volledige vrijheid van handelen en de beschikking over voldoende materiaal geeft, weten zij zich te uiten op manieren, die vaak de vakmensen nog verbaasd doen staan. Vooral enkele grote tekeningen dwingen, wat betreft kleurencompositie bewondering af door hun eerlijkheid en eenvoud. Maar ook op 't gebied van kledwerk en het maken van b.v. een maquette van het eiland Bonaire hebben de leerlingen prachtige resultaten weten te behalen.

De leerlingen van klasse 6a hadden zich eveneens aan een project gewaagd, omvattende de provincie Drenthe in vroeger tijden en thans. Ook hier, waren, zij het weer op geheel andere wijze, goede resultaten behaald.

EN VERDER

..... B. en W. hebben de gem.raad voorgesteld over 1955 aanvullende subsidies te geven aan de stichting Maria Immaculata (f 17.300) en aan de stichting consultatiebureau voor levens- en gezinsmoeilijkheden (f 1.266). Aan de laatste instelling willen B. en W. voorts over 1956 een subsidie van f 11.575 geven.

..... Daar de speelplaats van het schoolgebouw Weissenbruchstraat 119 te klein geworden is, heeft het bestuur van de ch. m.u.l.o.-vereniging de gem.raad om gelden gevraagd voor het verplaatsen van de fietsenstalling van het schoolplein naar een open gang.

De basisschool in de jaren 50

Alles ging met de hand op papier
Terwijl er tegenwoordig les wordt gegeven op iPads, digiborden en laptops, had je vroeger alleen maar een pen en papier. Omdat je alles met de hand moest doen, was schrijven heel belangrijk.
Veel dingen kostten daarom veel meer tijd. Denk aan het schrijven van een opstel of werkstuk.
Naast dat het schrijven veel meer tijd in beslag nam, kostte ook het onderzoek doen meer moeite.
Om aan informatie te komen, bracht je een bezoekje aan de bibliotheek. Wilde je daar een afbeelding bij? Dan haalde je die uit een oud tijdschrift.

Wanneer de meester praatte, was iedereen doodstil
Vroeger kwam het niet in je op om door de meester of juf heen te praten of om te klieren met een klasgenootje. Als de leraar iets uitlegde, lette iedereen heel goed op. Alle informatie was namelijk niet zo makkelijk terug te vinden als nu. Wanneer je toch de les van de meester verstoorde, moest je nablijven of kon je rekenen op een dik pak strafwerk. Meestal moest je een bepaalde tekst 100 keer overschrijven. Je handen deden er zo zeer van, dat je het wel uit je hoofd haalde om nog een keer de les te verstoren.

Bepaalde lessen voor jongens en meisjes
In de jaren '50 kregen jongens en meisjes aparte lessen. Zo kregen meisjes les in het huishouden en leerden jongens allerlei technische vakken. Tegenwoordig is dat wel anders, Het is namelijk voor meisjes net zo belangrijk om kennis en vaardigheden te hebben op het gebied van techniek.
Evenals het feit dat jongens ook het huishouden kunnen doen.

Je afkomst bepaalde voor een groot deel je niveau
Had je een succesvolle mama? Was je vader arts? Of woonde je in een rijke wijk? Dan kwam je in de jaren '50 op een A-school terecht en werd je geacht beter te presteren. Wanneer je uit een volkswijk kwam, kreeg je te maken met een lager verwachtingspatroon. Je zat immers op een B-school.
Pas in 1975 kwam hier verandering in. Pas toen werden deze kinderen door elkaar in de klassen gezet. Het resultaat? Aanmerkelijk betere resultaten.

Wilde je leraar worden? Dan ging je naar de kweekschool
Om leraar te worden, ging je tot de jaren '60 naar de kweekschool. Met de vooropleiding gymnasium of hbs op zak deed je hier twee jaar over. Als je mulo-B had, kon je ook naar de kweekschool.
Dan deed je in totaal vier over je opleiding. Als je wilde, kon je als onderwijzer nog een jaar doorleren om je volledige bevoegdheid te halen. Dit was echter niet verplicht. De focus lag voornamelijk op vakkennis, handarbeid en lichamelijke opvoeding.
Eind jaren '60 werd de lerarenopleiding de Pedagogische Academie genoemd. De nadruk van de lerarenopleiding verschoof steeds meer naar de ontwikkeling van het kind. Een paar jaar later verandert de opleiding in de Pabo.

De inhoud van het basisonderwijs lag voor een groot deel bij de leraar zelf
In de jaren '50 hadden onderwijzers veel meer ruimte om hun eigen lessen in te delen. Je kunt wel zeggen dat iedereen zijn eigen koninkrijkje had. Als leraar bemoeide je je niet met de klas van iemand anders en had daarom alle vrijheid. Zo kon je als leraar je eigen rekenmethodes bedenken en had je de mogelijkheid om alle kinderen een hele week alleen maar te laten rekenen. Je hoefde toen nog niet te voldoen aan het curriculum dat landelijk werd verwacht. Dat is nu wel anders...

Beste Suzan
Kilometers regen
Hectometers vreugd
Meters goede daden,
En hectares deugd
Smart van millimeters,
En geen gram verdriet
Hoop ik dat dit leven,
Jou voorduurend breidt

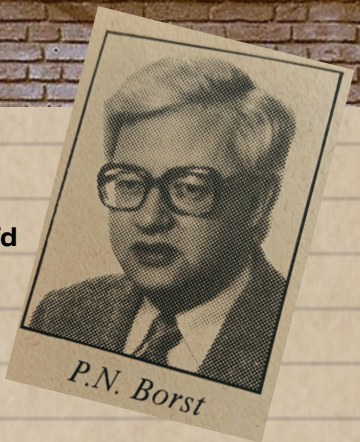
Jaren 60

JAAR 195[illegible] – 195[illegible]

	Gedrag	Vlijt	Beleefdheid	Godsdienst	Lezen	Schrijven	Rekenen: Hoofdrekenen	Rekenen: Cijferen	Taal: Zuiver schrijven	Taal: Stellen	Vaderlandse Geschiedenis	Aardrijkskunde	Gymnastiek	Kennis der Natuur	Tekenen	Muziek	Handenarbeid	Handtekening van de Klasse-onderwijzer
[illegible] RAPPORT	8	8	8	6	6½	7	8		8	7								[illegible]
2e RAPPORT	8	8	8	6	7	7	8	8	8	7			6		7	8		[illegible]
3e RAPPORT	8	8	8	7	7	7	8	8	8	7								[illegible]
									8	7			6		7	8		[illegible]

Per 1961 is P.N. Borst schoolhoofd ‘benedenbaas’

Tracteren in de jaren zestig

Vroeger tracteerde je op school (ja, dat was toen nog met een ‘c’!) op toverballen, bananenbrood of toffees. De juffen en meesters kregen een bonbon met een sigaret, en het hoofd van de school kreeg een sigaar. Laten we wat nostalgie ophalen!

Losse snoepjes halen bij de plaatselijke kruidenier
Kun jij je dat inbeelden? Voor je verjaardag mocht je losse snoepjes halen bij de plaatselijke kruidenier. Of je koos voor verschillende soorten, of ging voor de karamels. Later deelde je ze uit aan je klasgenoten tijdens de les. 2 snoepjes per leerling, dat was de traditie. En wat waren je klasgenoten blij.

Toverballen: een betoverende traktatie
Toverballen kostten 5 cent per stuk. Een magische traktatie die zowel jong als oud betoverde. Met ongeveer dertig ballen per klas was het een feest om uit te delen. En wie mocht er eentje uitkiezen? Dat was een hele eer, vooral als het betekende dat je met de jarige mee mocht naar andere klassen!

Salmiakballen, je was liefhebber of niet
Intense bolletjes met een verrassend zoute smaak. Salmiakballen waren een traktatie die in de jaren 60 op school geliefd was. Met hun unieke smaak brachten ze een explosie van smaak in je mond en waren ze een ware traktatie voor de smaakpapillen. Hoewel niet ieders favoriet vanwege de sterke smaak, waren salmiakballen een onmisbaar onderdeel van verjaardagsvieringen op school

Wijnballen of toffees, lekker en betaalbaar
Wijnballen waren ronde snoepjes met een zachte textuur en een fruitige smaak. Ook toffees waren populair, dit was de traktatie waar iedereen op hoopte. Ze waren betaalbaar en werden vaak gekocht om uit te delen aan klasgenoten tijdens verjaardagsvieringen. Meestal mocht je er eentje, als je mazzel had 2. Weet je nog dat je altijd hoopte dat er nog wat overbleef in de zak?

Likkoekjes, een favoriet onder kinderen
Likkoekjes waren kleine, gekleurde koekjes met een zoete smaak. Ze waren populair vanwege hun vrolijke uitstraling en waren een favoriet onder kinderen om uit te delen op hun verjaardag.

Na de oorlog waren er imitatie-ijsjes
In de naoorlogse periode waren echte ijsjes moeilijk verkrijgbaar, dus werden er vaak imitatie-ijsjes getrakteerd. Deze waren meestal gemaakt van zoetigheid zoals cake of koekjes, gevormd en versierd om op ijsjes te lijken.

Pindarotsjes, een knapperige traktatie
Pindarotsjes waren een populaire traktatie vanwege hun knapperige textuur en zoete smaak. Ze werden vaak zelfgemaakt door pinda’s te mengen met gesmolten chocolade en vervolgens te laten afkoelen tot kleine rotsjes.

50 jarig jubilleum

Jaren 70

dakterras ONS

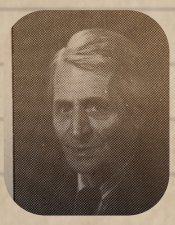

In 1977 bestaat de ONS 50 jaar

In de jubileumgids van het 50-jarig bestaan schrijft mevrouw J.J. Hoorenman-Smeltzer, gymleerkracht van 1931 tot 1977, onder andere het volgende:
Toen ik in 1931, als heel jong ding, de school betrad, was deze alleen een lagere school. Nog gloednieuw , prachtig in de verf, goed bevolkt en voor mij last but not least een goed geoutilleerde gymzaal.
We beschikten toch nog over twee klimladders, lekker hoog, bijna tot aan het plafond, klimpalen- en touwen en nog van die kleine ijzeren ringen waar de kinderen altijd met kromgetrokken vingers vanaf kwamen. En een houten vloer. Heerlijk hoor, je liep de hele dag met een pincet rond om diverse splinters uit te trekken, soms vanuit de vreemste plaatsen.

In het interview met conciërge de heer D. van Raaij, werkzaam op de ONS van 1951 tot 1974 zegt hij onder andere:
Het werk was zwaar. Alleen al de dagelijkse zorgen voor de verwarming was een hele taak. Er werd toen nog gestookt met twee enorme kolenketels. 's-Ochtends in de winter om half zes op om het gebouw om 8 uur warm te hebben. Er gingen heel wat kolen in. Er kwamen grote emmers vol as uit die allemaal naar boven gesjouwd moesten worden. Vooral als het vroor moest ik de zaak goed in de gaten houden en mocht de kachel niet uitgaan, anders kon de hele installatie bevriezen. Dat is éénmaal, tijdens een griep van mij, toen mijn vrouw de ketels aanhield, gebeurd.
Het gevaarlijkste werk (zou ik nu beslist niet meer doen!) was het op de fiets ophalen van de salarissen voor het hele personeel bij de bank. Ik reed dan met een tas vol geld achter op de bagagedrager van mijn fiets door de stad. Een wonder dat er nooit iets is gebeurd

Schoolhoofd de heer P.N. Borst schrijft het volgende in de jubileumgids:
De na-oorlogse geboorte golf doet de school snel groeien. Als in 1952 het 25-jarig bestaan van de school gevierd wordt telt de MULO ruim 100 leerlingen, de lagere school 250 en de kleuterschool meer dan 60 leerlingen.
In de Oranje Nassauschool vond in 1970 de 'geboorte' van een nieuwe afdeling plaats, de peuterklas. Deze nieuwkomer blijkt al spoedig levensvatbaar en verwerft zich in de komende jaren een uitmuntende naam.

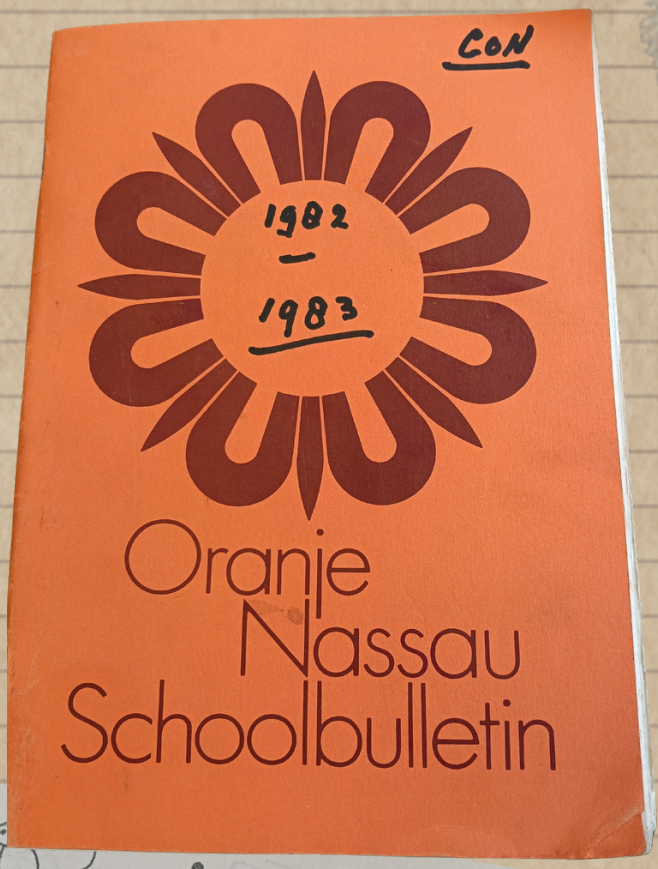
1978:
De Stichting Christelijk Onderwijs (SCO) ontstaat na een fusie tussen de Stichting Scholen der Hervormde Gemeente en de Vereniging voor Christelijk Onderwijs.
De Oranje Nassauschool maakt deel uit van SCO.

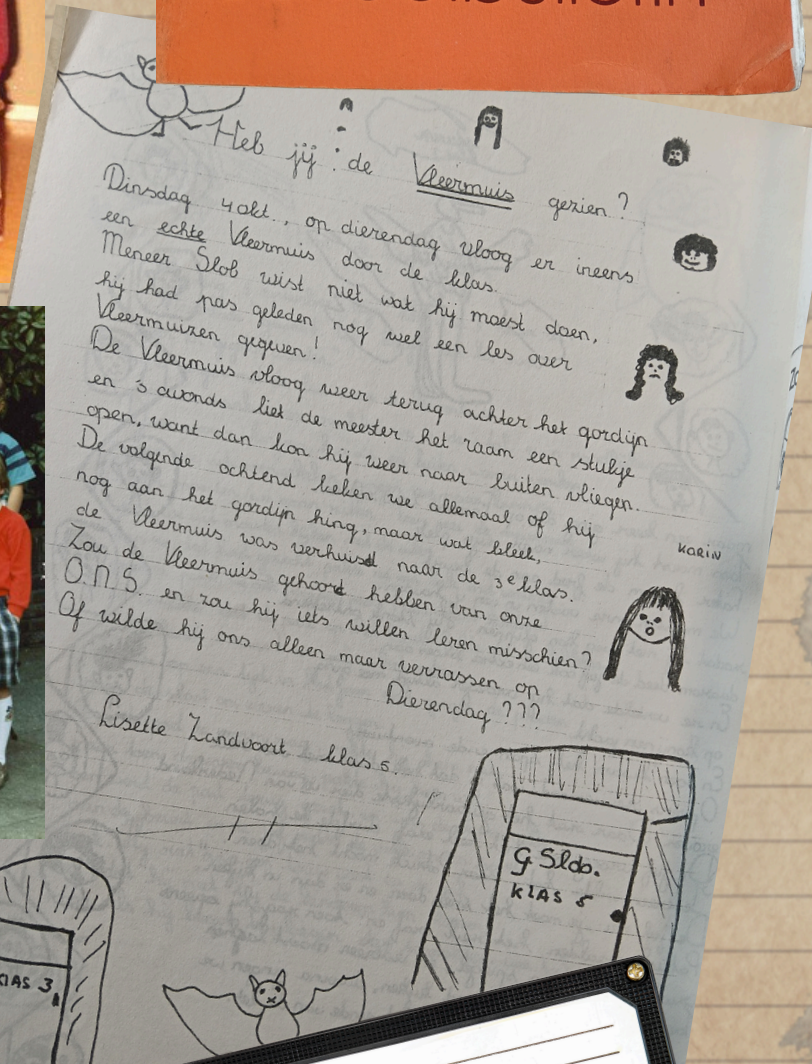
ORANJE NASSAU SCHOOL
50 JAAR
ORANJE NASSAU SCHOOL

Jaren 80

Oranje Nassauschool 1985-86

CON
1982
—
1983
Oranje
Nassau
Schoolbulletin

Heb jij de Vleermuis gezien?
Dinsdag 4okt., op dierendag vloog er ineens
een echte Vleermuis door de klas.
Meneer Slob wist niet wat hij moest doen,
hij had pas geleden nog wel een les over
Vleermuizen gegeven!
De Vleermuis vloog weer terug achter het gordijn
en 's avonds liet de meester het raam een stukje
open, want dan kon hij weer naar buiten vliegen.
De volgende ochtend keken we allemaal of hij
nog aan het gordijn hing, maar wat bleek,
de Vleermuis was verhuisd naar de 3e klas.
Zou de Vleermuis gehoord hebben van onze
O.N.S. en zou hij iets willen leren misschien?
Of wilde hij ons alleen maar verrassen op
Dierendag???
Lisette Landvoort klas 5.
KLAS 3
G Sldb.
KLAS 5

Rage in de jaren 80

In de jaren ’80 bestonden ze nog niet, squishies, van die zachte plastic figuurtjes om in te knijpen of te kneden. Ze waren een rage in 2018. Hadden we in de jaren 80 eigenlijk vergelijkbare rages? Jazeker. Die van het smurfensnot maken. Van dat blauwe zelfgemaakte smurrie in een broodzakje.

Het maken was het leukste
50’ers herinneren zich nog wel de tijd op de basisschool, dat ze tussen de middag nog thuis een broodje aten. En als ze dan nog wat tijd over hielden konden ze nog even iets voor zichzelf doen. Buitenspelen of nog even een spelletje doen aan tafel. Toen het smurfensnot zijn intrede deed was dat de pauze het perfecte moment om de keuken in te duiken.

Of je wachtte tot na school. Dan was er niemand in de keuken en kon je lekker je gang gaan met van alles uit de keukenkastjes te trekken: baking soda, groene zeep, maïzena, etc.
Dan deed je daar wat van in en mengkom om te kijken of het een beetje snotterig werd. Als het dan mislukte spoelde je het spulletje gewoon door de gootsteen. Een gelukte mix ging in een boterhamzakje. Daarmee ging je dan naar je vrienden om het te laten zien en ermee te spelen. Ook werd er geëxperimenteerd met verschillende kleuren en texturen om het perfecte snot te creëren. De kinderen met ‘moderne’ ouders hadden vaak het mooiste snot. Die ouders hadden meer dan alleen groene zeep en schuurpoeder in huis. Je kon dan jaloers zijn op een meisje in je straat die ‘roze’ smurfensnot had. De geluksvogels kregen van hun ouders een potje glitters, daarmee konden ze het snot nog leuker te maken.

Hele middagen snot maken
Het was een periode zo populair onder vriendinnen dat ze er hele middagen aan besteden. Een van de favoriete recepten was snot met tandpasta. Daar waren de ouders natuurlijk niet zo blij mee. Er verdwenen hele tubes. De tandpasta werd dan bijvoorbeeld met voedingskleurstof of sap gemend. Die smurfensnot was niet alleen slijmerig, die rook ook fris. Het was een vreemde combinatie, maar het werkte wel verrassend goed.
Snot met maïzena en glitters
Een ander recept dat veel werd gemaakt in de jaren ‘80 was die met shampoo en maïzena.
Dit recept gaf een dikkere snot dan de tandpasta variant, die voelde nog lekkerder aan tussen je vingers.
Het resultaat van het zakje of bakje smurfensnot was eigenlijk minder belangrijk dan de ervaring.
Het maakte niet uit of het ingewikkelde resultaat een succes was of niet, het plezier zat in het proces.

Recept voor ONS Jubileum Smurfensnot:

Benodigdheden:

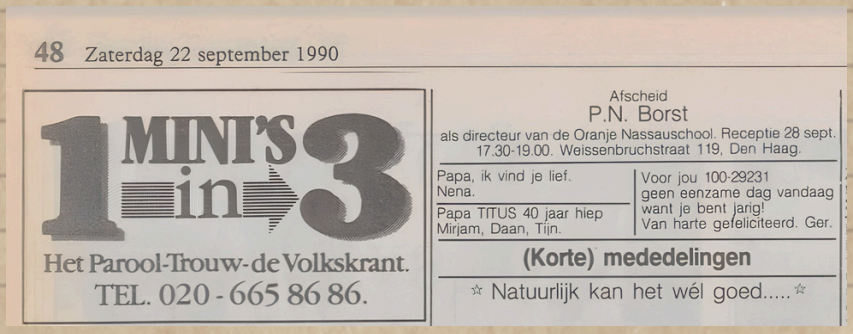

- Boterhamzakjes
- Oranje afwasmiddel, andere alternatieven zijn shampoo, wasmiddel of vloeibare zeep.
- Water
- Optioneel: Oranje verf, oranje voedingskleurstof
- Gouden glitters

1. Doe een flinke bodem afwasmiddel in een boterhamzakje. Afwasmiddel werkt goed omdat het vaak ook een mooie kleur heeft. Maar wasmiddel doet het ook goed en is ook heel leuk om uit te proberen en ruikt vaak nog lekkerder ook. Shampoo en andere vloeibare zeep kun je ook gebruiken.
2. Doe een klein beetje water – een scheutje ongeveer – bij de zeep.
3. Nu voeg je de gouden glitters toe en een kloddertje oranje verf of voedingskleurstof als je een kleurloze zeep gebruikt.
4. Als alle ingrediënten voor smurfensnot in je zakje zitten, ga je het voorzichtig kneden terwijl je het zakje ondertussen goed dicht houdt. Zo kun je eventueel nog een beetje water toevoegen als je snot niet echt schuimt of nog wat extra zeep als je mix te waterig is.
5. Als je tevreden bent over je smurfensnot maak je een knoopje in het uiteinde van je zakje. Zorg er daarbij voor dat er geen lucht meer in het zakje zit. Dan kun je er het beste mee spelen en is de kans kleiner dat er een gaatje in komt. Je kunt om je zakje extra stevig te maken eventueel nog een extra boterhamzakje om je zakje smurfensnot heen doen.

Jaren 90

Het Parool

48 Zaterdag 22 september 1990

1 MINI'S in 3

Het Parool-Trouw-de Volkskrant.
TEL. 020 - 665 86 86.

Afscheid
P.N. Borst
als directeur van de Oranje Nassauschool. Receptie 28 sept. 17.30-19.00. Weissenbruchstraat 119, Den Haag.

Papa, ik vind je lief.
Nena.

Papa TITUS 40 jaar hiep
Mirjam, Daan, Tijn.

Voor jou 100-29231
geen eenzame dag vandaag
want je bent jarig!
Van harte gefeliciteerd. Ger.

(Korte) mededelingen

☆ Natuurlijk kan het wél goed..... ☆

De heer Borst neemt afscheid en wordt opgevolgd door de heer E. Onbag op 1 augustus 1990

Tamagotchi was een wereldwijde rage onder kinderen.
Het verzorgen van je eigen digitale huisdier!
Op veel scholen werd de tamagotchi verboden omdat ze de leerlingen teveel afleidden.
Wist je dat de origonele tamagotchi's nog steeds te koop zijn bij o.a. bij Bol.com?

Jaren negentig

Den Haag, 7 juli 2026

Augustus 1990 ben ik begonnen als directeur aan de Oranje-Nassauschool om na 27 jaar afscheid te nemen. Vanzelfsprekend hebben er zich in die jaren op velerlei gebied ontwikkelingen voor gedaan. Wat altijd gebleven is, is een christelijke school die gekenmerkt wordt door een gedegen onderwijsaanbod, een veilig en plezierig schoolklimaat. Leraren, ouders en leerlingen werken er elke dag hard aan om dit te bereiken.

Bij mijn aanstelling was er zorg om het leerlingenaantal van 175. Als dit aantal zo zou blijven, zou opheffen van de school het gevolg zijn. Met vereende krachten hebben team en ouders zich dan ook ingezet om dit te voorkomen. De groei werd ingezet en op den duur moest er zelfs voorkomen worden dat de school niet uit zijn "jasje "groeide.
Naast de onderwijskundige ontwikkelingen heeft het beleid t.a.v. de groepsgrootte een rol gespeeld bij de groei. In elke groep werden niet meer dan dertig leerlingen geplaatst. Als dit aantal werd overschreden, werd er een parallelgroep gestart. Gevolg was dat er veel "dubbele"groepen werden gevormd met een gering aan tal leerlingen. Deze klassenverkleining leverde veel aan meldingen op.
De aanwezigheid van een peuterspeelzaal als kweekvijver (1970) en het hebben van naschoolse opvang (1993) , waren noodzakelijk voor de groei.
De mogelijkheid voor ouders uit de Archipelbuurt om hun kind door een schoolbus te laten ophalen en brengen was reden om te kiezen voor onze school. De conciërge dhr.Feijnenbuik reed het busje.
In het onderwijs was er oog voor het goede van het vroegere, maar ook voor de moderne ontwikkelingen. Het computeronderwijs stond nog in de kinderschoenen. Er was een computerlokaal met Commodorecomputers. Je kon op een rooster aangeven wanneer je van het lokaal gebruik wilde maken. Ruim van tevoren moest je de computers aanzetten, in de hoop dat alle computers start klaar waren op het moment dat je met je groep wilde beginnen. Jammer genoeg bleek dit niet altijd het geval.
Met actieve ouders werd een plan gemaakt om een netwerk op school tot stand te brengen. Dit plan werd gerealiseerd met als resultaat dat er in bijna elke lokaal een leerkrachtcomputer en een aantal computers voor de leerlingen werden geplaatst. Veel later werd het smartboard geïntroduceerd. Deze ontwikkeling bracht ook voor het team de nodige scholing met zich mee. De administratie van de leerlingresultaten en het invullen van de rapporten werd nu bijvoorbeeld via de computer gedaan.

Het onderwijsaanbod werd sterk uitgebreid. Frans was altijd al een keuzevak voor de leerlingen van groep 8. In de meeste groepen werd gestart met Engelse les, gegeven door een leraar van de British School. Docenten van het Koorenhuis gaven lessen Dramatische Vorming en Muziek.
Om tegemoet te komen aan de behoefte van leerlingen die op welk niveau dan ook extra ondersteuning of uitdaging nodig hebben werd gezocht naar oplossingen om hieraan te voldoen. De leerkrachtvaardigheden en de keuze van de lesmethoden waren uitgangspunt. Voor leerlingen die meer uitdaging nodig hadden, werd groep Oranje gevormd. De school ging deelnemen aan de Lego League en lessen in Robotica.
Tjjdens de viering van het 75-jarige bestaan van de school in 2002 telde de school ruim 300 leerlingen en was de Oranje-Nassauschool op velerlei gebied gegroeid.

E. Onbag

SCO wordt SCOH

De Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden (SCOH) zoals we die nu kennen, bestaat in haar huidige vorm sinds 1 januari 1997. Dit is het resultaat van een fusie tussen de toenmalige Stichting Christelijk Onderwijs (SCO) en de Stichting voor Protestants Christelijk Speciaal Onderwijs.

Historisch gezien waren de scholen uitsluitend bedoeld voor kinderen met een protestants-christelijke achtergrond. In de loop der jaren veranderde Den Haag in een dynamische, multiculturele stad. SCOH groeide daarin mee: de organisatie behield haar christelijke wortels als moreel kompas (gericht op waarden als omzien naar elkaar), maar opende, tot op de dag van vandaag, de deuren voor leerlingen en medewerkers van alle religieuze en culturele achtergronden..

2000-2009

Jaarlijkse activiteiten ONS

City-Pier-City

Pleinfeest

Kerstviering

Sinterklaas

Pasen

De eeuwwisseling

De Millenniumbug (Y2K):
Er was wereldwijd grote angst dat computersystemen de overgang van '99' naar '00' niet zouden begrijpen. Men vreesde dat vitale infrastructuur, zoals banken en elektriciteitscentrales, massaal zou uitvallen. Achteraf bleek de soepele overgang het resultaat van jarenlang hard werk door IT'ers.

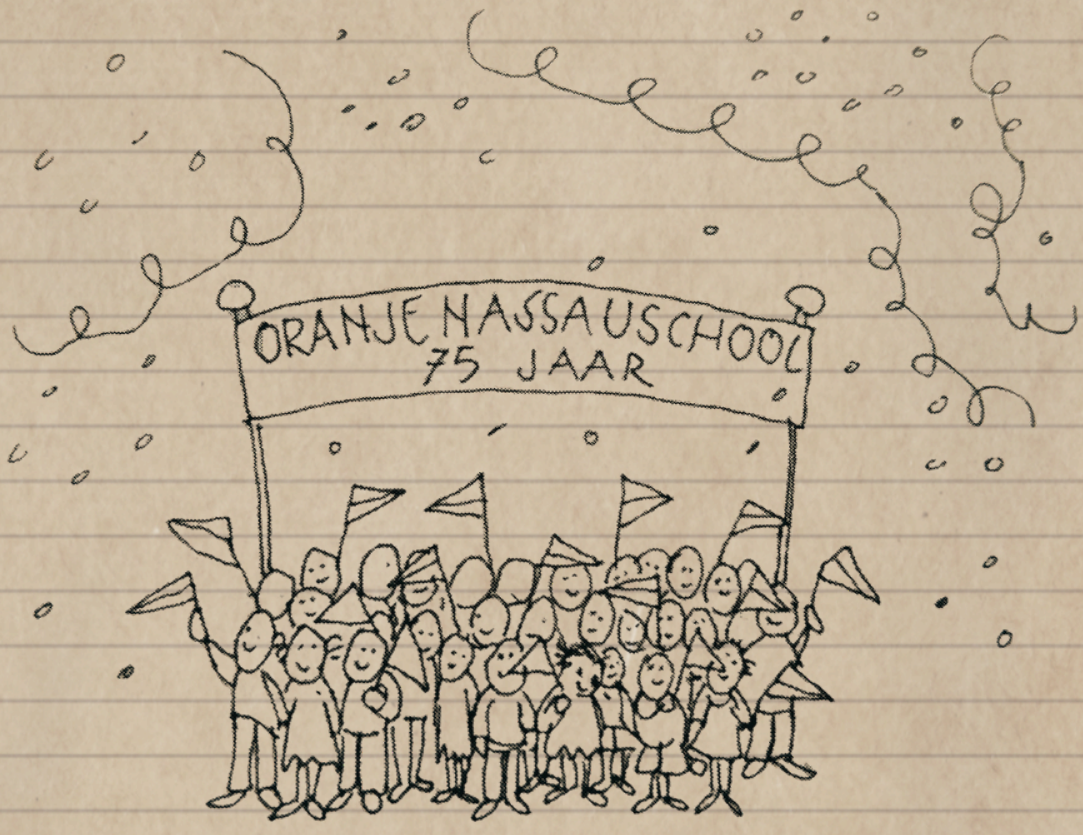
Wereldwijde feesten:
In steden zoals Sydney, Parijs, Londen en New York werden de grootste vuurwerkshows en concerten uit de geschiedenis georganiseerd om het nieuwe jaartal te verwelkomen.

De Euro-voorbereiding:
In Nederland en de rest van de eurozone kwam de introductie van de eurobrieven en -munten (die in 2002 startte) in een stroomversnelling terecht.

Eeuwwisseling discussie:
Hoewel iedereen de start van het jaar 2000 vierde als het nieuwe millennium, begon de officiële 21e eeuw en het derde millennium pas op 1 januari 2001. De jaartelling begon immers ooit bij het jaar 1 en niet bij het jaar nul.

Oranje Nassauschool na de eeuwwisseling:
De ONS viert het 75-jarig jubileum in 2003.

Van 10 juni tot en met 13 juni 2003 was het feest op de Oranje Nassauschool. Een week lang vierden, leerlingen, ouders en leerkrachten dat de school 75 jaar bestond. Zo kleurde de school binnen en buiten helemaal oranje en de leerlingen gingen in Ot en Sien stijl op de foto. Er was een creamiddag, een optocht, theater, sport- en spel, en een vossenjacht.

2010-2019

Louise Kortman wordt op 1 januari 2018 de eerste vrouwelijke directeur van de ONS

Education is the most powerful weapon which you can use to change the world

Nelson Mandela

Het traditionele krijtbord maakt plaats voor het digibord

In 2015 sparen alle kinderen de moestuintjes van AH

en fidget spinners

2010-2019

Deze periode wordt vaak gezien als een tijd waarin het onderwijs steeds digitaler werd, maar ook te maken kreeg met lerarentekorten, groeiende kansenongelijkheid en discussies over de kwaliteit van het onderwijs.

Maar ondanks dat de technologie een grote rol ging spelen op school en in het dagelijks leven, waren er ook in dit decennium creatieve rages. Wie herinnert zich nog de Loom-rage?!!

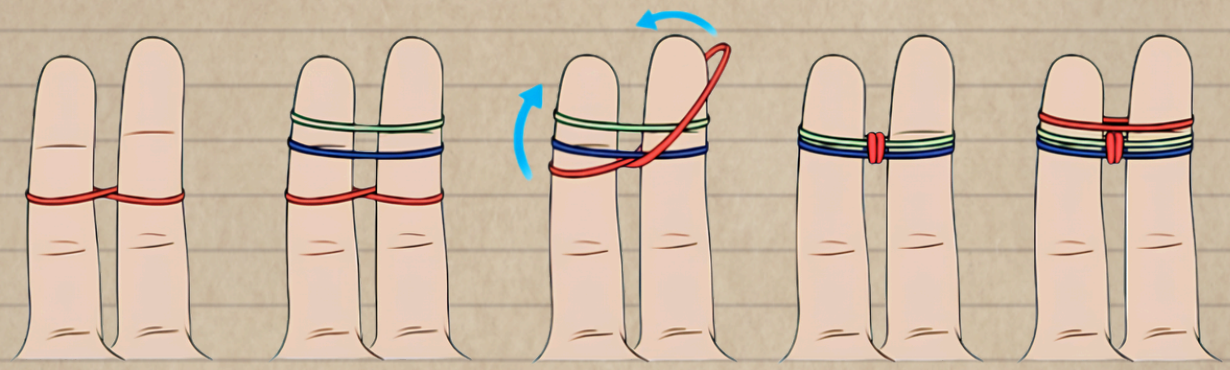
Maak je eigen ONS loom-bandje:
Loom armbandjes maak je eenvoudig met je eigen handen door elastiekjes om je vingers te knopen. De klassieke 'vissengraat' (fishtail) armband is het populairst. Je gebruikt alleen je wijsvinger en middelvinger, zo'n 20 tot 30 elastiekjes, en een S- of C-clip om de uiteinden straks aan elkaar te verbinden.

Wat je nodig hebt

- 20–30 oranje loom elastiekjes (eventueel te combineren met andere kleurtjes)*
- 1 S- of C-clipje (sluiting)
- Je eigen handen

Stappenplan

1. De basis leggen: Pak het eerste elastiekje en draai het in een kruisje (de vorm van een acht). Schuif dit lusje om je wijsvinger en je middelvinger.
2. De volgende laag: Plaats hier twee normale, niet-gedraaide elastiekjes bovenop. Je hebt nu dus in totaal drie elastiekjes om je vingers zitten.
3. Vlechten: Pak met je duim en wijsvinger het onderste (geheven) elastiekje aan de zijkant vast. Til deze over de twee bovenste elastiekjes heen en laat hem los in het midden tussen je vingers. Doe dit aan beide kanten.
4. Herhalen: Schuif de overgebleven elastiekjes weer omlaag. Plaats er weer één nieuw elastiekje bovenop. Til dan steeds de onderste van de drie over de middelste twee heen.
5. Afmaken en sluiten: Herhaal stap 4 tot je armband lang genoeg is. Zorg dat je uiteindelijk twee elastiekjes overhoudt. Haal de laatste elastiekjes voorzichtig van je vingers. Haak de uiteinden vast aan het S- of C-clipje, en verbind deze met de andere kant van de armband.

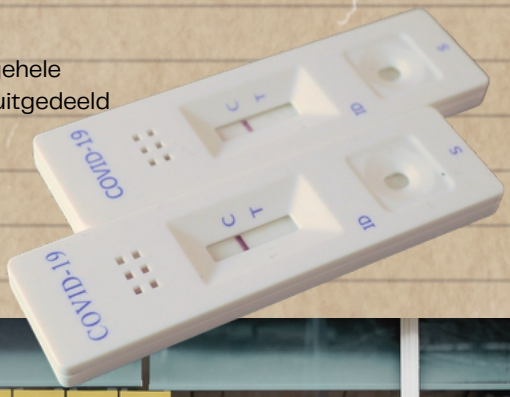
- gebruik de loombandjes van Rainbow Loom of Loom Twister
  deze merken zijn geheel vrij van schadelijke stoffen

2020-2027

Gesloten

Covid zelftests werden de gehele conrona periode op school uitgedeeld

Lege klaslokalen

Op 10 april 2026 opent wethouder H Bredemeijer de ONS schoolbibliotheek

ORANJE NASSAU SCHOOL
100 JAAR
ORANJE NASSAU SCHOOL

Corona-Crisis 2020-2022

De coronapandemie heeft tussen maart 2020 en medio 2022 grote invloed gehad op het onderwijs en daarmee ook op de Oranje Nassauschool. In deze periode stonden de gezondheid en veiligheid van leerlingen en medewerkers centraal en werden landelijke richtlijnen vertaald naar de schoolpraktijk.
De school kreeg te maken met verschillende maatregelen, zoals het werken binnen de eigen schoolgroep, extra aandacht voor hygiëne en ventilatie, het houden van afstand waar mogelijk en het testen bij klachten.
In perioden van landelijke schoolsluitingen werd het onderwijs op afstand georganiseerd. Dankzij de inzet van leerlingen, ouders en medewerkers kon het onderwijs ook onder deze bijzondere omstandigheden doorgaan.

Om duidelijkheid te bieden, werkte de Oranje Nassauschool met een coronaprotocol. Hierin stond beschreven welke maatregelen van toepassing waren en wanneer leerlingen wel of niet naar school konden komen. Het protocol kende verschillende fasen, zodat snel kon worden ingespeeld op veranderingen in de landelijke situatie.

Op 15 juni 2022 publiceerde het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het Sectorplan Covid-19 voor het funderend onderwijs. Hierin werden scenario's en maatregelen beschreven om scholen ook in de toekomst goed voor te bereiden op eventuele uitbraken van infectieziekten.
De coronaperiode was een ingrijpende tijd, maar liet tevens de kracht zien van de samenwerking tussen leerlingen, ouders en medewerkers. Met grote betrokkenheid en flexibiliteit is het onderwijs aan onze leerlingen zo goed mogelijk voortgezet.

Schoolbibiliotheek 2026

Op 10 april opent wethouder Hilbert Bredemeijer, onder toeziend oog van alle leerlingen de ONS schoolbibliotheek. Met deze feestelijke opening zet de ONS een belangrijke stap richting toekomstbestendig onderwijs. De investering in de bibliotheek sluit aan bij de vernieuwde onderwijsdoelen waarin lezen en nog centralere rol krijgt in het basisonderwijs

Verbouwen

De ONS ontwikkelt zich verder naar een toekomstbestendige leeromgeving waarin goed onderwijs en de behoeften van onze leerlingen centraal staan. Hoewel nieuwbouw voorlopig niet doorgaat, onderzoeken we momenteel de mogelijkheden om ons gebouw te verbouwen, aan te passen en te verbeteren. Hierdoor kunnen we blijven investeren in een fijne, veilige en inspirerende leeromgeving.
Bij een verbouwing zal de binnenkant van de school volledig worden gemoderniseerd.
Zo ontmoet oud en nieuw elkaar!

Toekomst van de ONS

Vanuit onze onderwijskundige visie kiezen we bewust voor een combinatie van reguliere groepen en combinatiegroepen. Deze groepsindeling biedt veel kansen: leerlingen leren van en met elkaar, ontwikkelen zelfstandigheid en krijgen onderwijs dat aansluit bij hun niveau en ontwikkeling. Onze leerkrachten hebben de kennis en expertise om binnen deze groepen ieder kind passende aandacht en begeleiding te bieden.
Kwalitatief goed en uitdagend onderwijs, betrokkenheid en persoonlijke aandacht blijven de kracht van onze school. We kennen onze leerlingen goed en werken samen met ouders aan een stevige basis voor de toekomst. Zo creëren we een omgeving waarin kinderen zich veilig voelen, plezier hebben in leren en het beste uit zichzelf kunnen halen.
Met vertrouwen bouwen we verder aan een school waar kinderen graag naartoe gaan en waar kwalitatief sterk onderwijs hand in hand gaat met een warme, persoonlijke sfeer.

Groeien doe je op de ONS! Al een eeuw lang!

Jubileumgids ONS 100 jaar

Samengesteld door:
Sam Dumaij
Louise Kortman
Edwin Onbag